

Meerdaagse excursies 2002

Ook voor 2002 hebben we naast de tientallen dagexcursies een gevarieerd aanbod aan inventarisatiekampen op het programma staan. Maar liefst 6 dit jaar! Het geslaagde kamp in Zeeland krijgt dit jaar een vervolg in Zeeuws-Vlaanderen, de Fries-Groningse samenwerking wordt voortgezet rond het Lauwersmeergebied, we doen floristisch pionierwerk in Midden-Limburg en brengen populaties aandachtsoorten in kaart in de IJsselvallei en op Ameland. Als seizoensafsluiter een heel nieuw fenomeen: een stadskamp in wereldhavenstad Rotterdam.

Alle belangstellenden zijn welkom om aan één of meer kampen deel te nemen. De weekenden bieden een goede gelegenheid om eens met floristen uit diverse windstreken en met uiteenlopende florakennis op stap te gaan. Dat dit doorgaans heel aangenaam en leerzaam is valt te beluisteren in de kampverslagen van afgelopen jaar, die u elders in dit nummer aantreft. We rekenen ook komend seizoen weer op veel belangstelling!

De kampen duren van vrijdag (middag of avond) tot en met zondagmiddag. Er wordt doorgaans in groepjes van circa 3 personen geïnventariseerd, met uiteraard veel aandacht voor het Landelijk Meetnet Aandachtsoorten en het Witte Gebieden Plan. Aan het eind van de middag keert iedereen terug uit het veld naar de groepsaccommodatie. Dan is er tijd om vondsten en belevenissen uit te wisselen en determinatieproblemen met hulp van andere deelnemers op te lossen. Vaak is er voor belangstellenden nog een gezamenlijke avondexcursie naar een botanisch leuk gebiedje in de buurt van het kampverblijf. Eventueel is het mogelijk slechts een deel van het kamp bij te wonen. Aanmelding is noodzakelijk, ook als men geen gebruik maakt van de accommodatie. Het verblijf is tegen kostprijs. Voor nadere informatie en opgave kunt u terecht bij de organisatoren van de betreffende kampen of bij het Landelijk Bureau van FLORON (071-5272533). De informatie is ook te vinden op de website van FLORON (www.floron.nl).

Zeeland (West-Zeeuws-Vlaanderen), 24 t/m 26 mei – Voor het tweede achtereenvolgende jaar organiseren wij een kamp in Zeeland. Het “eiland” dat we dit jaar gaan onderzoeken is West-Zeeuws-Vlaanderen waarbij de oostgrens is gelegen op het kanaal van Gent naar Terneuzen. De biotopen die onderzocht worden lopen uiteen van de zeehavens, bedrijfsterreinen van Terneuzen en Sas van Gent (de echte witte vlekken) via zoete en zoute kreekrestanten naar strand, duinen en duingraslanden. Bijzondere aandacht zal worden geschonken aan LMF-hokken, akkerbouwpercelen met een circa 20-jarig biologisch beheer en natuurontwikkelingsgebieden. We overnachten net ten westen van Aardenburg en dus midden in het westelijke deel van het Vlaams district (als dat hier nog waarneembaar is). Wat we zeker tegen zullen komen zijn veel kleine klaversoorten, de zoute en brakke soorten. Ook gaan we zoeken naar nieuwe groeiplaatsen van Kruipend moerasscherm en behoort een ritje naar de groeiplaats van Wilde peterselie zeker tot de mogelijkheden.

We verblijven op een kampeerboerderij (fam. P. Hermans, Praatvlietweg te Sluis), helaas niet zo luxe als vorig jaar te Veere. Er zijn 12 bedden en voor de rest wordt het kamperen. De Vlamingen staan net als hun landschap bekend om een Bourgondische inslag dus er zullen vele verrassingen zijn. Het kamp begint op vrijdagmiddag om 13.00 uur (maar je kan ook later aansluiten). De kosten voor het kamp bedragen € 25 à 30. Aanmelden bij Justus van den Berg, Troelstrapad 18, 4463 VM Goes, 0113-271210, jjvdberg@zeelandnet.nl

IJsselvallei (Hall), 14 t/m 16 juni – Uitgangspunt voor de inventarisaties en excursies gedurende deze dagen vormt het natuurvriendenhuis het ABK-huis in Hall in de kwelzone tussen het Veluwemassief en de IJsselvallei. De omgeving staat borg voor veel leuke soorten. Het accent zal liggen op het inventariseren van meetpunten van het Landelijk Meetnet Flora-Aandachtsoorten. Interessante natuurge-

Een gedetailleerde kartering van waterplanten heeft vaak natte voeten tot gevolg. Voor een LMF-opname van Weegbreefonteinkruid tijdens het inventarisatiekamp in de duinen van Texel hadden we dit er graag voor over. Foto: W.J. van der Slikke.

Ruige leeuwentand (*Leontodon hispidus*) gaat in het rivierengebied nog steeds achteruit door dijkverzwaring en intensief agrarisch beheer. De soort profiteert opmerkelijk genoeg amper van natuurontwikkeling. Foto: B. Odé.

Kilometerhokken met oude dorpskernen zijn relatief veel opgenomen in het Witte Gebieden Plan omdat ze doorgaans veel verschillende biotopen herbergen. Tijdens het inventarisatiekamp in Bakkenveen werd zo ook de begraafplaats in Donkerbroek aan een floristisch onderzoek onderworpen. Foto: W.J. van der Slikke. →

Blauwe bremraap (*Orobanche purpurea*), een i-soort uit het LMF-A die tijdens het inventarisatiekamp in de Kennemerduinen op twee plaatsen werd aangetroffen. Eén daarvan is inmiddels helaas verloren gegaan. Foto: W.J. van der Slikke.

Groenknolorchis (*Liparis loeselii*) is een van de belangrijkste Nederlandse soorten van de Habitatrichtlijn. FLORON heeft in 2001 de actuele verspreiding en populatiegrootte in kaart gebracht. Foto C.A.J. Kreutz.

bieden zoals de Empesche en Tondensche Heide, de soortenrijke uiterwaarden bij Cortenoever en de Wallen van Doesburg liggen in de buurt. Met name in de uiterwaarden liggen fraaie stroomdalgraslanden met bijzondere soorten als Besanjer, Bevertjes, Veldsalie, Brede ereprijs en Klein spiegelklokje. De kosten voor twee overnachtingen bedragen € 20. Zelf hoelaken, kussensloop en slaapzak meenemen. Er kan ook gekampeerd worden tegen lagere kosten. Er is een centrale ruimte waar we kunnen ontbijten, determineren en gezellig bij elkaar zijn. Aanmelden bij Fred Bos, Bocheltsestraat 49, 7102 BT Winterswijk, 0543-515341.

Ameland (Buren), 12 t/m 14 juli – Precies tien jaar geleden lag Ameland ook in de belangstelling van floristen. Het eiland is toen op kilometerhok-niveau geïnventariseerd door FLORON, de Fryske Feriening foar Fjildbiologiy en deelnemers aan de Plantencursus Friesland. Dit jaar staat Ameland op het programma voor het LMF-A. Evenals op de andere Waddeneilanden liggen er veel meetpunten voor dit project. Veel daarvan zijn nog niet onderzocht. De meeste meetpunten liggen op het oostelijke deel van het eiland, een ongerept gebied met de ‘Zoute Weide’ (kwelder) en de duinen van Het Oerd. Maar ook de vochtige duinvalleien elders op het eiland zijn de moeite waard. Naast het inventarisatiewerk blijft er ongetwijfeld tijd over voor een terrasje of een frisse duik in de Noordzee.

We overnachten in kampeerboerderij De Zilvermeeuw in Buren, het meest oostelijke dorp op het eiland. De kosten voor twee overnachtingen bedragen € 16. Daarnaast zijn er kosten voor eten, boot en eventuele fietshuur. Informeer hierover op het Landelijk Bureau van FLORON. Ook voor opgave kun je hier terecht, tel. 071-5273547 of floron@floron.leidenuniv.nl

Midden-Limburg (Roggel), 9 t/m 11 augustus – Midden-Limburg, ten westen van de Maas, is een afwisselend gebied met beboste en open beekdalen (o.a. de Tungelroyse Beek), heidevelden, stuifzanden, vennen, veenmoerassen en nog aantrekkelijk kleinschalig cultuurlandschap. Toch zijn hier recentelijk nog maar zeer weinig floristische gegevens verzameld. Tijd om daar verandering in te brengen.

Tijdens het weekend zullen we ons vooral begeven in het gebied, begrensd door de plaatsen Weert, Meijel, Neer en Thorn. We zullen ons daarbij vooral richten op de km-hokken van het Witte Gebieden Plan en het Landelijke Meetnet Flora.

Het weekend begint op vrijdagmiddag 13.00 uur. We verblijven in de groepsaccommodatie “Leudalhoeve” te Roggel (ten noordwesten van Roermond). Zoals de naam al doet vermoeden in de nabijheid van het fraaie beekdalreservaat “Het Leudal” van Staatsbosbeheer. De kosten voor twee overnachtingen bedragen ca. € 14. Kamperen kan ook. Nadere informatie en opgave bij Leo Spoomakers, St. Teunisgang 62a, 6211 AR Maastricht, 043-3255398.

Groningen/Friesland (Vierhuizen), 23 t/m 25 augustus – Vierhuizen ligt bij Zoutkamp tegen de dijk van het Lauwersmeergebied. We waren er al eerder te gast met een inventarisatiekamp in 1997. Het is een uitstekende uitvalsbasis voor onontdekte klei- (Groningen) en veengebieden (Friesland). In het Lauwersmeer liggen nieuwe stukken natuurterrein, overgenomen van defensie. Genoeg mogelijkheden voor verrassende vondsten. We verblijven op kampeerboerderij Camping Lauwers-

zee, Hoofdstraat 49, 9975 VR Vierhuizen. De kosten voor twee overnachtingen bedragen ca. € 20. Nadere informatie en opgave bij Willem Stouthamer, Zoutstraat 17-3, 9712 TB Groningen, 050-3143841, stouthamer.wj@inter.nl.net

Rotterdam, 6 t/m 8 september – FLORON-kampen worden doorgaans gehouden in het landelijk gebied. Toch is een groot deel van Nederland bebouwd, zeker in het westen, waar de grote steden liggen. Ook daar willen we de flora graag in kaart brengen en de veranderingen in de flora volgen. Voor het eerst dit jaar dus een echt stadskamp in hartje Rotterdam. We kunnen verblijven in het gebouw van natuur- en milieueducatie Zuid-Holland in het centrum. Van hieruit zijn veel leuke ruderaal terreinen, mooie kademuren en oude spoorcomplexen te bezoeken. Veel terreinen liggen al vele (soms tientallen) jaren braak, waardoor zeldzame planten zich er soms hebben kunnen vestigen. Enkele voorbeelden hiervan zijn Noordse streepvaren, Duits viltkruid en Melige toorts. Ook kennen steden (in het bijzonder de havensteden) hun eigen flora met veel ingeburgerde planten. Zeker voor mensen die meestal op het platteland inventariseren valt er veel nieuws te ontdekken. Nadere informatie en opgave bij Adrie van Heerden, Oude Leedeweg 123, 2641 NN Pijnacker, 015-3692765, heerden@pzh.nl